

La música, en l'educació global de la persona

■ FÈLIX MILLET I TUSELL

PRESIDENT DE LA FUNDACIÓ ORFEÓ
CATALÀ - PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Cada cop més, es fa evident la fal·làcia de la pretesa existència de "dues cultures", una expressió que classificava la cultura en branques d'humanitats i de ciències, com a entitats separades. Com si el concepte de cultura fos reduïble a classificacions temàtiques.

Avui, al contrari, veiem com a incompleta una trajectòria acadèmica, per brillant que sigui, centrada en una única opció, i que no inclogui, també, unes nocions sòlides de tots els interessos culturals que formen l'entorn de l'ésser humà.

Una educació global, doncs, ha de procurar una formació harmoniosa, la qual —lògicament— propiciarà el decantament vers una branca específica; una branca, però, mai desarelada d'un solatge cultural de prou gruix.

Un exemple, lamentablement més freqüent que no sembla, defineix la situació present: la proliferació de detentors d'un currículum brillant en un àmbit determinat, però —ahora— ignorant de les fites essencials dels àmbits artístics, literaris o musicals.

En aquest panorama, les mancances musicals ocupen, dissortadament, un lloc destacat. I, en conseqüència, un sector no pas petit del cos social té una fractura notable en la seva formació integral, privat com està dels coneixements mínims d'una parcel·la cultural essencial.

Les causes d'aquesta situació són múltiples —i no escau ara de reportar-les exhaustivament—, resumibles totes en una de fonamental: la menysvaloració amb què la música fou vista, en un pretèrit no llunyà, per qui tenia la responsabilitat educativa.

Sortosament, aquest panorama, a Catalunya, ha anat canviant progressivament, tant per l'esforç coratjós d'iniciatives privades com per l'atenció institucional present —tot i les dificultats infraestructurals.

La música, doncs, cal que esdevingui un element plenament integrat a la persona; i, per-

què així sigui, reclama una acció docent eficaç a tots nivells i, alhora, la potenciació pública del fet musical (suport als intèrprets i als organitzadors, equipaments, etc.).

El Palau de la Música Catalana, des de fa gairebé noranta anys, ha estat i és un dels focus bàsics d'expandiment de la música. Més encara: la construcció del Palau (1905-1908) atorgà un sentit cohesionador a una consciència col·lectiva en formació.

Lúcidament, Joan Maragall n'intuí la funció i l'expressà magistralment en el seu article La casa dels cants: "Serà una casa gloriosa, aquella. De pares a fills ens hi transmetrem la gran saviesa d'escoltar amb els cors palpitànts...".

Així ha estat i així és. I si, durant molts anys, el Palau —seu de l'Orfeó Català— fou l'àmbit on es concretava només la iniciativa de tercers, avui, amb els seus cicles de producció pròpia, el Palau és un ens dinamitzador musical integral.

I ho és mitjançant l'instrument idoni: la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana, creada el 1990, amb voluntat de servei, per fomentar tota classe d'activitats culturals, especialment musicals; i integrada per una àmplia representativitat del cos social: els Patrons, que la constitueixen i l'aconsellen; els Amics del Palau, que contribueixen a les seves activitats; i les empreses i entitats que, com a Membres d'honor, Membres Protectors o Patrocinadors, li donen suport econòmic.

Fruit d'un plantejament realista i rigorós, la Fundació promou un ventall d'opcions, adreçades a una multiplicitat de sectors, a fi que ningú no quedi exclòs del bé de la música i a possibilitar l'accés al Palau a aquells que per raons diverses —entre les quals, les geogràfiques— n'eren privats.

Així —i en una relació succinta— l'acció docent és coberta pel cicle "Les Escoles al Palau" (del qual es beneficien més de quaranta mil escolars, el 40% dels quals de fora de Barcelona); el gran concertisme, per la temporada "Palau 100", amb la presència d'intèrprets de màxim prestigi mundial; el format mitjà, per "Els diumenges al Palau",

una de les més positives realitzacions del moment actual, seguida amb interès per un públic (el 20% del qual, provinent de comarques) que exhaurix l'aforament del Palau; l'opció per a persones majors, per "Concert de tarda al Palau" —audicions en dies feiners, a la tarda, basades en la divulgació de les obres més entranyables del repertori universal. Tot això, sense oblidar les activitats pròpies de l'Orfeó Català i dels seus grups juvenils i infantils, les del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, i la continuïtat —de més de deu anys, ja— de la publicació Catalunya Música/Revista Musical Catalana.

I, en la perspectiva d'un futur immediat, cal remarcar la implantació de noves sèries: "El primer Palau", destinat a possibilitar el debut de joves valors a la sala de concerts més prestigiosa del país; i "Walkin, un passeig per la música", adreçat a universitaris. "Per al foment de la música": aquesta és la divisa de la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana, que quedarà materialitzada en el curs 1995-96 amb la celebració de 69 concerts, seguits amb avidesa per 135.000 persones (2.700 en condició d'abonats), en una ocupació del Palau d'un 90%...

Aquesta acció de la Fundació és un exemple d'allò que pot aconseguir la societat civil quan una idea és servida amb vocació i entusiasme; en aquest cas, una idea dirigida al foment de la música.

Serà gràcies a la idònia conjunció d'aquest foment i d'uns plantejaments docents seriosos que la música deixarà de ser considerada matèria secundària i esdevindrà un factor imprescindible en la formació integral de la persona.

Aquest és el gran repte a vèncer, la superació del qual ens ha d'homologar als països de més gruix cultural i musical.